

Forfatter: Lange, Julius Henrik

Titel: BREV TIL: Tuxen, Søren Ludvig FRA: Lange, Julius Henrik (1880-06-24)

Citation: Lange, Julius Henrik: "BREV TIL: Tuxen, Søren Ludvig FRA: Lange, Julius Henrik (1880-06-24)", i *Breve fra Julius Lange*, Nordiske Forlag, s. 155. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002320804-000-shoot-L0023208040000111.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Julius Lange

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL MALEREN L. TUXEN (*i*

Rom

).

Kbhvn., 24. Juni 1880.

Kære Tuxen!

Jeg glæder mig virkelig over, at Himlen sender eder Regnvejr, der hvor du er, siden det har skatret mig et saa godt Brev fra dig. Her uddanner Vejret sig for Øjeblikket lidt i Retning af det tropisk-ægyptiske, hvilket ikke er fremmede for den aandelige Energi eller for at s. 156mindes sine Venner. Men jeg blev virkelig saa glad over at modtage dit Brev, at jeg ikke kan lade det ubesvaret, skønt jeg frygter for, at mit Svar vil komme til at vidne lidt om en halvt smeltet Hjerne.

Jeg har længe vidst, at du havde malet en Kopi efter Tizians Billede i Borghese, derimod hørte jeg først Dagen før jeg modtog dit Brev, at du ogsaa havde kopieret Bafaels Dobbeltportræt i Palazzo Doria. Jeg er umaadelig enig med dig i din Smag, hvad begge Billeder angaar; og jeg glæder mig virkelig meget til at se dine Kopier. Bafaels Billede i Doria gælder hyppigst for ikke at være ægte, men for en »venetiansk Kopi« efter Rafael; jeg har længe været fuldt overbevist om, at det er »ham selv«, eftersom de andre Exemplarer af disse Portrætter (enkeltvis tagne, i Madrid) ere langt ringere. Jeg bevarer et nu 12 Aar gammelt, men meget levende Indtryk af det overlegne Mesterskab i dette Billede. — Hvad Tizians Maleri angaar, erindrer du maaske, at jeg førte Ordet for, at du hellere skulde male den liggende Figur i Tribunaen i Florents (naturligvis den bedste af dem). Jeg hørte engang i Vinter, at du havde haft Betænkeligheder af Anstændighedshensyn — overfor vort Publikum. Maaske med Bette. Jeg mente med mit Baad kun det, at Figuren i Florents i Henseende til selve Gennemførelsen af Figuren vistnok er mere fuldendt end noget andet Billede af Tizian eller nogen anden Maler. Forresten maa du ikke tro andet, end at Borghese-Billedet for mig i Grunden staar højere som malerisk-poetisk Totalitet. Ved at læse dine Ord om det fik jeg en formelig forelsket Længsel efter at gense det ¹. Ja, det er godt, at man har sligt i Verden! Jeg giver dig saa fuldkommen Ret i, at dets Ypperlighed aldeles ikke er noget, som kan omsættes i Ord — det er nu Lidelsen for os Kunsthistorikere! Men det er ganske vist umuligt. Hvad den allegoriske Tanke i det angaar, saa tror jeg, at man ligesaa gerne kan lade være at gætte paa den — eller at man i alt Fald ikke skal være paastaaelig med nogen bestemt Opfattelse. Man bør nemlig mindes, at Malerne paa hin Tid (og man har netop flere Exempler fra Tizian selv) malede for fyrstelige og fornemme Personligheder Billeder over opgivne s. 157Themaer — allegoriske eller filosofiske Ideer, individuelle Kapricer, endog Drømme — og at der altsaa maaske virkelig gives en »Nøgle« til Billedet, der for Historien ligger paa Havsens Bund, ligesom Kaptajnens Kaffekande for Skibskokken. Men man kan vel da trøste sig med, at dette ikke er det væsentlige; hvad Tizian selv har villet give, synes mig klart nok, nemlig Kontrasten mellem den nøgne og den paaklædte, mellem Kvinden og Damen. Dette er et vigtigt Led i Udviklingen af den frie Humanismes (Menneskeforherligelses) Tanke, som Tizian paa sin Vis ved sine andre nøgne Kvindeskikkelser har givet saa mærkelige kunstneriske Bidrag til; og det vilde være endnu mærkeligere, hvis dette Billede skulde falde meget tidlig i hans Kunstnerliv, hvilket man paastaar, men hvad jeg dog ikke føler mig ganske overbevist om. Den nøgne Kvinde paa Borghese-Billedet forekommer mig at være skønnere end nogen anden af Tizians i Henseende til Linierne; den Maade, hvorpaa hun støtter sig paa den højre Arm, har noget ganske tilsvarende i antike Malerier, som Tizian aldrig har kendt. Jeg mener kun Total-Linierne, ikke Tegningen af den organiske Form, der maaske ikke er saa fuldendt som andre Steder. Farven er maaske mere glødende og mægtig end i hans andre Figurer, dog forekommer den mig i Figuren i Florents at være modnere, mere sød og mild af Smag. Tilgiv disse jammerfulde og for din Følelse maaske kolde Sammenligninger; jeg vilde ønske, at jeg kendte Billedet saa grundig og godt som du, der har haft hver eneste Farve og Tone i det i Tale. Den allegoriske Tanke bliver os dog aldrig — undtagen ved et særlig heldigt historisk Fund — klarere end den sagte Lyd af den Plasken i Brøndens Vand, som Amor frembringer med sin Haand. Men det er maaske godt; vi kunne jo holde os til, hvad Maleriet selv siger. — Det varer vel en Stund, inden jeg faar dine Kopier at se, eftersom jeg ligger for lange Bejser, til St. Petersborg og Skandinavien. Jeg glæder mig naturligvis til at se alle Herlighederne i Eremitage-Galleriet i Petersborg; men forresten maa jeg tilstaa, at af alle de Bejser, jeg har foretaget eller skal foretage, har ingen fristet mig mindre end den. Der er i det hele en Betning i mig mod Sydvest, og det er formelig med en vis Overvindelse, at jeg gaar mod Nordost. I Brüssel træffes vi derfor ikke, hvor s. 158kært det ellers skulde være mig. Jeg har længe bebrejdet mig, at jeg ikke har faaet skrevet til Krøyer, blandt andet for at takke ham for den dejlige Blyantstegning af Velazquez's Kristus paa Korset, som nu smykker min Væg. Hvad man overhovedet skal male? — skriver du. Ja, det er et vidtløftigt Spørgsmaal. Nu har du jo set saa meget af den store Verden; men jeg tror, at du vil komme til at længes efter en ganske lille Verden igen. Men den store er jo ogsaa god!

Din Ven

Jul. Lange.